

Unaprijeđenje poslovnog okruženja na lokalnom nivou

Andrea Vugrinović

andrea.vugrinovic@gmail.com

+385-98-395-120

Kako stvoriti povoljno poslovno okruženje ?

- "Politika razvoja poslovnog okruženja odnosi se na povećanje konkurentskih prednosti lokacije i njezine atraktivnosti za strane investicije." *(H. Loewendahl, A framework for FDI promotion)*

Zašto želite privući investiciju?

- uvođenje novih/naprednih tehnologija
- prijenos znanja
- sredstvo za ulazak na novo tržište
- povećanje zapošljavanja
- povećanje prihoda od poreza
- povećanje konkurencije
- mogućnosti za suradnju lokalnih tvrtki
- zamjena za lošu lokalnu industriju

Koje su potrebe lokalne zajednice?

- politika – uravnotežen regionalni razvoj
- regionalni operativni program vs. nacionalne strategije
- dopuna postojećim industrijama?
- da li FDI, M&A, brownfield itd. ispunjavaju potrebe lokalne zajednice?

Što razlikuje vašu lokaciju od ostalih lokacija?

- glavni pokretači i koristi investicija za lokaciju
- troškovi (vrijednost za novac) – korištenje zemljišta, lokalni porezi, troškovi kadra, ulazni troškovi
- prihod veći od rizika
- usklađenost sa vremenskom zonom
- potencijal razvoja šireg regionalnog tržišta

-
- blizina tržištu EU/Afrike/Azije
 - infrastruktura
 - ICT povezanost
 - raspoloživa kvalificirana radna snaga
 - industrijski klaster/kritična masa
 - državne potpore

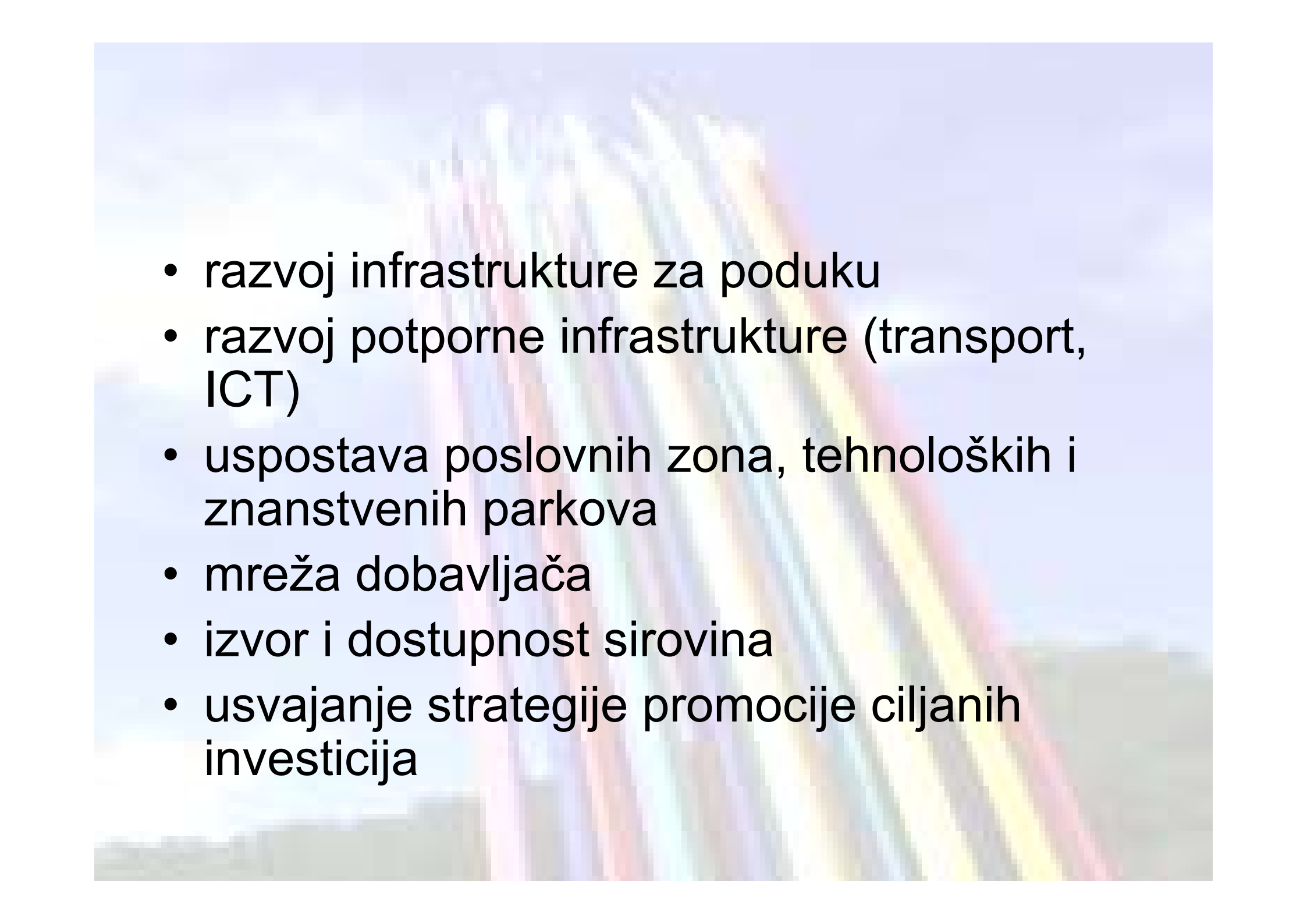
Na koji način želite privući investiciju?

- Marketinška strategija
- Pozicioniranje regije
- "one-stop-shop"
- razvoj proizvoda
- briga za investitora

Razvoj proizvoda

- istraživanje ekonomskih, tehnoloških, pravnih i potrošačkih trendova u regiji (sektorsko/industrijsko ciljanje)
- poboljšanje pravnog okvira (zaštita podataka, zakon o radu, oporezivanje, poticaji na lokalnoj i regionalnoj razini)
- liberalizacija financijskih usluga
- analiza tržišta nekretnina (ponuda, potražnja, kvaliteta)

- postojanje nacionalne i regionalne strategije privlačenja investicija
- potpora razvoju investicija (subvencije, poticaji, JPP)
- povećanje mogućnosti usavršavanja (jezici, IT, posebne tehničke i menadžerske vještine)
- analiza tržišta rada, razvoj programa i treninga prema potrebama investitora

-
- razvoj infrastrukture za poduku
 - razvoj potporne infrastrukture (transport, ICT)
 - uspostava poslovnih zona, tehnoloških i znanstvenih parkova
 - mreža dobavljača
 - izvor i dostupnost sirovina
 - usvajanje strategije promocije ciljanih investicija

Administrativne procedure – barijere u poslovanju

- Indeks poslovne konkurentnosti Svjetskog gospodarskog foruma (www.weforum.org)
- Indeks svjetske konkurentnosti Instituta za razvoj managementa (www.imd.ch/wcc)
- Regionalni indeks konkurentnosti (www.konkurentnost.hr)

- Indeks poslovne konkurentnosti - Mikroekonomski pristup, anketni podaci, dva podindeksa – kvaliteta poslovnog sektora i kvaliteta poslovnog okruženja
- Indeks svjetske konkurentnosti - Rang lista bazirana na statističkim podacima (2/3 težine) i anketnim podacima (1/3), 20 podfaktora grupirana u 4 osnovna faktora konkurentnosti: ekonomska uspješnost, efikasnost vlade, poslovna efikasnost, infrastruktura

Poslovno okruženje

- Demografija, zdravlje i kultura (procjena broja stanovnika, udio stanovnika mlađih od 25 god. i broj stanovnika od 25 do 64 god.), migracijski saldo, vitalni indeks, broj doktora medicine, farmaceuta i zubnih terapeuta na broj stanovnika, gledatelji kinematografa, korisnici knjižnica i aktivni članovi udruga)
- Obrazovanje (udjel stanovništva prema završenom stupnju obrazovanja u ukupnom stanovništvu od 25 do 64 godine, broj djece uključene u predškolsko obrazovanje, omjer upisanih i diplomiranih studenata)

- Osnovna infrastruktura i javni sektor (gustoća cesta, ukupna količina otpada, količina recikliranog otpada, investicije i tekući izdaci za zaštitu okoliša, usporedba stavki prihoda jedinica lokalnih i područnih samouprava, broj sudaca, broj riješenih predmeta po sucu, broj neriješenih zemljišno-knjižnih predmeta, broj dana za uknjižbu vlasništva, broj počinitelja kaznenih djela)
- Poslovna infrastruktura (broj registriranih vozila, broj i površina poduzetničkih zona, IT infrastruktura, dostupnost energenata)
- Razvijenost poduzetništva (indikator stanja poduzetništva kao udio u broju stanovnika, troškovi poslovanja poduzeća)

- Investicije i poduzetnička dinamika (broj aktivnih pravnih osoba, broj zaposlenih, ukupne investicije, investicije u prerađivačku industriju, investicije u opremu, stambena gradnja, izravna strana ulaganja, podaci o poslovanju malih i srednjih poduzeća)
- Dinamika i razina ekonomskih rezultata (broj zaposlenih, broj nezaposlenih po dobi i razini obrazovanja, korisnici naknade za nezaposlenost, izvoz, uvoz, promet u trgovinama, turistička noćenja, plaće, prihodi proračuna)

Doing Business

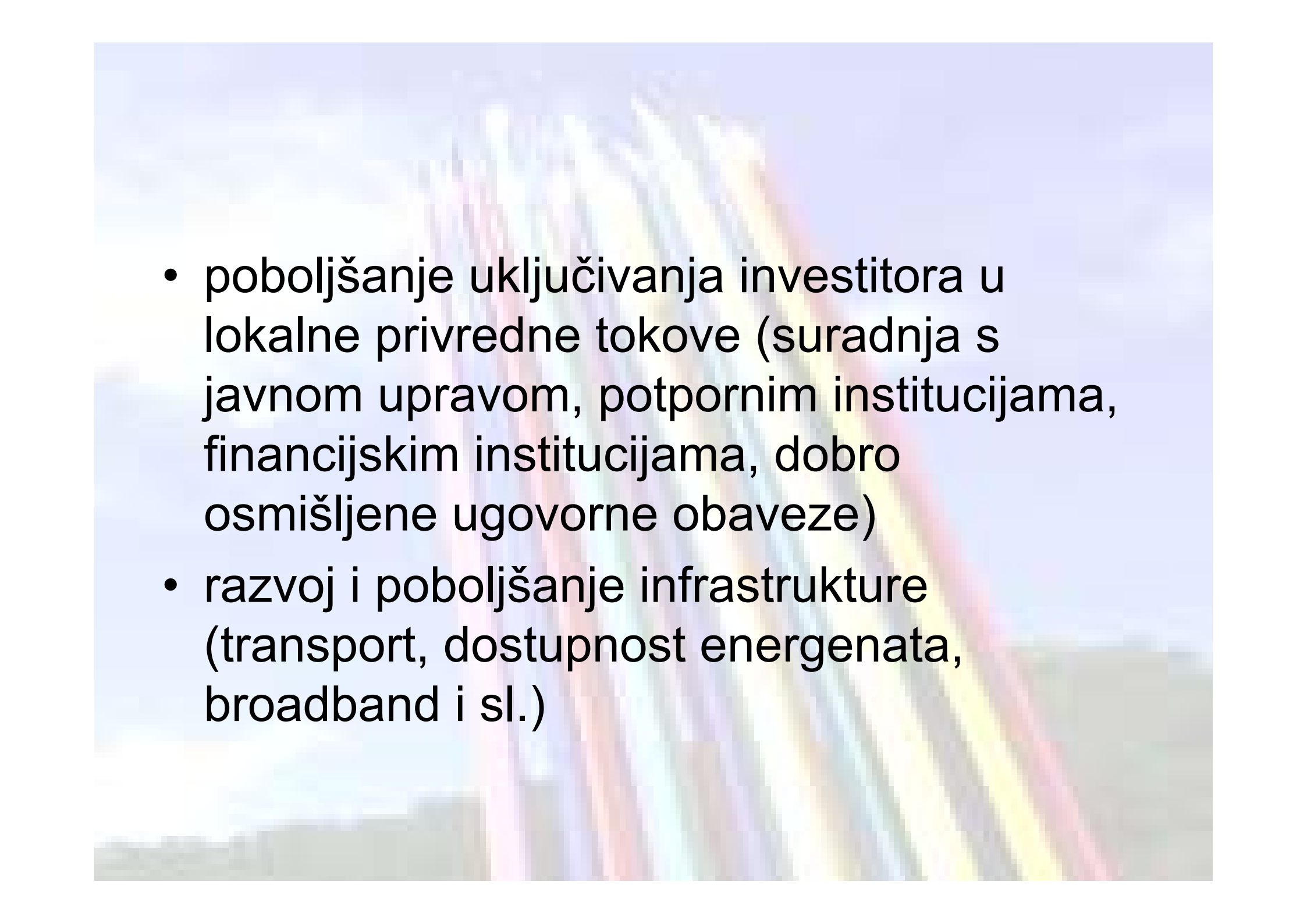
- 10 indikatora vremena potrebnog za pojedinu poslovnu proceduru i s njom povezanog troška. Ne odražava makroekonomske politike, sigurnost, znanje i vještine zaposlenih, snagu financijskog sistema i uvjete financijskog poslovanja. (www.doingbusiness.org)

Indikatori

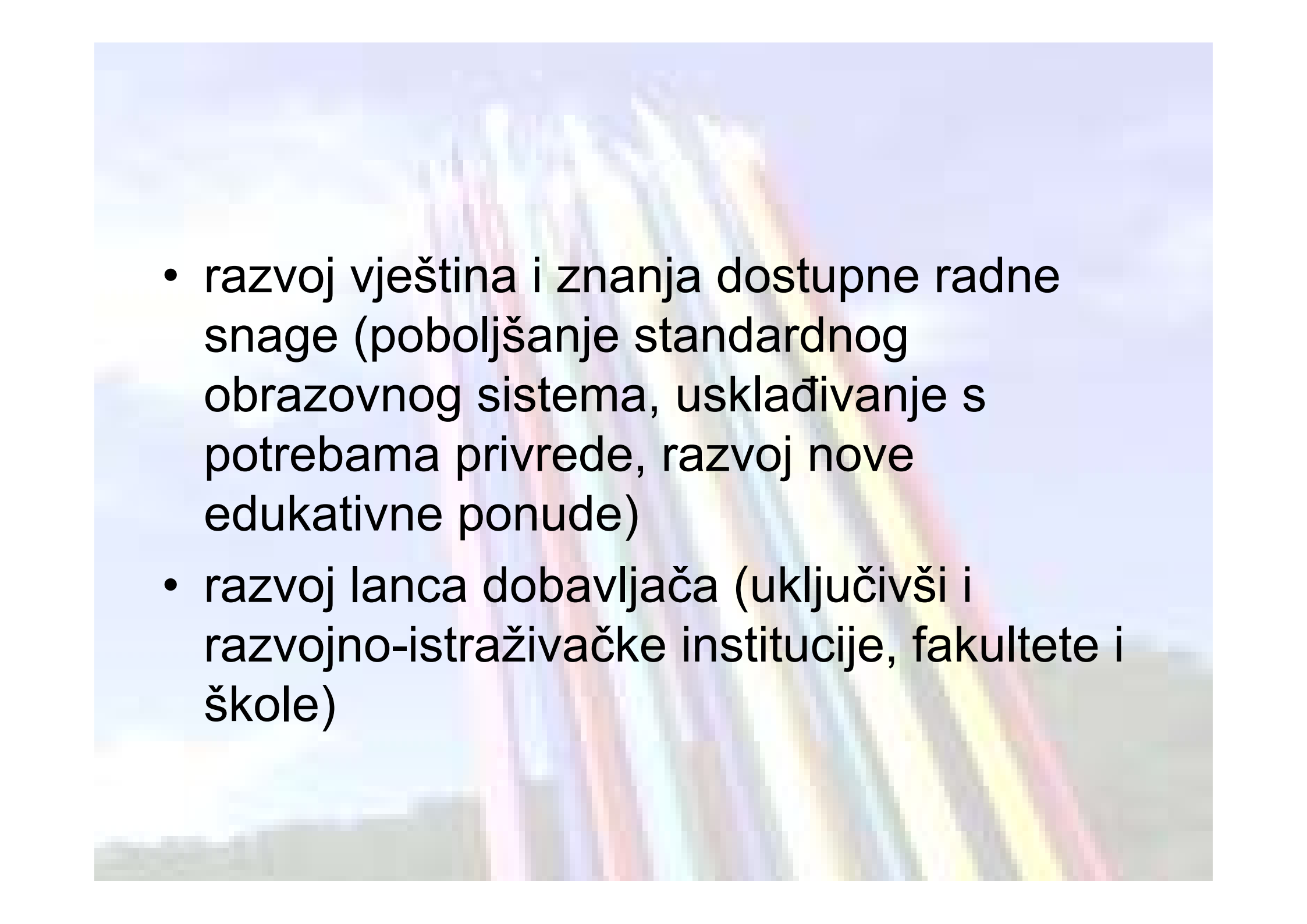
- Početak poslovanja
- Izdavanje građevinskih dozvola
- Registracija vlasništva
- Plaćanje poreza
- Zapošljavanje
- Zaštita investitora
- Primjena trgovačkog/ugovornog prava
- Prekogranična trgovina
- Dobivanje kredita
- Prekid poslovanja

Kako otvoriti nova radna mjesta?

- „After care“ – praćenje investitora za vrijeme i nakon investicije
- poticanje reinvestiranja (dodatno investiranje postojećih investitora)
- povećanje vrijednost investicije kroz multiplikatore (povezivanje s lokalnim dobavljačima, razvojnim institucijama, prodajnim lancima i sl.)

-
- poboljšanje uključivanja investitora u lokalne privredne tokove (suradnja s javnom upravom, potpornim institucijama, financijskim institucijama, dobro osmišljene ugovorne obaveze)
 - razvoj i poboljšanje infrastrukture (transport, dostupnost energenata, broadband i sl.)

- poboljšanje kvalitete i opremljenosti građevinskog zemljišta (odvojene poslovne ili industrijske zone, vodovod, kanalizacija, plin, lokalne prometnice i sl.)
- politika poticanja inovacija (podrška pokretanju poduzeća, spin-off sa fakulteta, znanstveni ili tehnološki inkubatori i sl. U svrhu razvoja poticajne i inovativne poduzetničke klime)

-
- razvoj vještina i znanja dostupne radne snage (poboljšanje standardnog obrazovnog sistema, usklađivanje s potrebama privrede, razvoj nove edukativne ponude)
 - razvoj lanca dobavljača (uključivši i razvojno-istraživačke institucije, fakultete i škole)

Podrška lokalne uprave lokalnoj privredi

- sinergija zajednice, ključ uspjeha
- suradnja na svim razinama javne uprave, školstva i privatnog sektora
- transparentna i ujednačena dodjela investicionih poticaja (porezne olakšice i sl.)
- dugoročno razmišljanje

Pozicioniranje regije

- jaka konkurencija za strane investicije na globalnoj razini
- stvaranje branda (konkurentsko pozicioniranje destinacije, umjesto samog promoviranja lokacije)
- neophodna potpora javne administracije (uključujući financijsku potporu)
- partnerstvo na lokalnoj i nacionalnoj razini

Kako to učiniti?

- korištenje komparativnih prednosti koje se mogu poboljšati i oblikovati – morate se razlikovati od drugih
- istraživanje industrijskog i izvornog tržišta za potrebe rješavanja problema
- kreiranje i oblikovanje rješenja prema potrebama investitora
- mijenjanje marketinške strategije prema stvarnoj situaciji

A vibrant rainbow arches across a bright, slightly hazy sky. The colors are vivid and saturated, with a soft glow around the spectrum. The background is a pale, overcast blue, suggesting a bright day with some atmospheric haze.

Hvala Vam na pažnji!

- Pitanja i diskusija